

6. Про міліцію України: закон України від 20 грудня 1990 року №565-ХІІ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>.
7. Корнієнко М. Відповідальність за порушення законодавства України про вибори Президента України [Текст] / В. Корнієнко // Іменем закону. – 2004. – №37(5425). – С. 3-5.
8. Білецький І. Попередження злочинності у сфері виборчого процесу в Україні [Текст] / І. Білецький // Підприємство, господарство і право. – 2007. – №1(133). – С. 109-112.
9. Опацький Р.М. Характеристика нормативно-правових актів, які регламентують діяльність міліції щодо охорони громадського порядку під час виборів до представницьких органів влади України [Текст] / Р.М. Опацький // Науковий вісник Дніпропетровського університету внутрішніх справ: Збірник наукових праць. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 368.
10. Коротка Н.Ф. Законодавче оформлення виборів президента України (1991-1999 рр.) в науковій літературі [Текст] / Н.Ф. Коротка // Наука. Релігія. Суспільство. – 2009. – №2. – С. 44-47.
11. Рекомендації міжнародної науково-практичної конференції “Вибори Президента України – 2004” // Вибори Президента України – 2004: проблеми теорії та практики: зб. матеріалів науково-практичної конференції. Київ, 9-10 червня 2005 року. – К.: Атіка, 2005. – С. 640.
12. Ставнійчук М.І. Уроки та перспективи розвитку виборчого законодавства України з урахуванням досвіду проведення виборів президента України 2004 року [Текст] / М.І. Ставнійчук // Держава і право: зб. наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 29. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. – 720.
13. Ярмиш О.Н. Актуальні проблеми правового регулювання участі органів внутрішніх справ у забезпеченні виборчого процесу в Україні [Текст] / О.Н. Ярмиш, В.О. Серьогін // Вибори Президента України – 2004: проблеми теорії та практики: зб. матеріалів науково-практичної конференції. Київ, 9-10 червня 2005 року. – К.: Атіка, 2005. – С. 640.
14. Опацький Р.М. Удосконалення діяльності міліції щодо охорони громадського порядку під час виборів до вищих представницьких органів України [Текст] / Р.М. Опацький // Вісник Запорізького юридичного інституту. – 2006. – №4. – С. 101-109.
15. Конституція України [Текст]: зі змінами та доповненнями: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради 28 черв. 1996 р.]. – Х.: Весна, 2008. – 48 с.
16. Опацький Р.М. Адміністративно-правові засади діяльності міліції щодо забезпечення громадського порядку під час виборів народних депутатів та президента України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 "Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право" / Р.М. Опацький. – Дніпропетровськ, 2008. – 20 с.

УДК 342.95

ПРАВА ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ – УЧАСНИКІВ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЇХНЬОГО ПРАВОВОГО СТАТУСУ

Тильчик О.В., к.ю.н., доцент

Тильчик В.В., к.ю.н., ст. інспектор з особливих доручень

Національний університет Державної податкової служби України

Стаття присвячена правам як невід'ємному елементу правового статусу платників податків у процесі оскарження податкових повідомлень-рішень чи інших рішень органів ДПС України.

Ключові слова: платник податків, податковий спір, органи ДПС України, статус, правовий статус, права платників податків.

Тыльчик О.В., Тыльчик В.В. ПРАВА НАЛОГОПЛАТЕЛЬЩИКОВ – УЧАСТНИКОВ НАЛОГОВЫХ СПОРОВ КАК НЕОТЪЕМЛЕМЫЙ ЭЛЕМЕНТ ИХ ПРАВОВОГО СТАТУСА/ Национальный университет Государственной налоговой службы Украины, Украина
Статья посвящена правам как неотъемлемому элементу правового статуса плательщиков налогов в процессе обжалования налоговых решений органов ГНС Украины.

Ключевые слова: налогоплательщик, налоговый спор, органы ГНС Украины, статус, правовой статус, права налогоплательщиков.

Tylchik O.V., Tylchik V.V. RIGHTS FOR TAXPAYERS – PARTICIPANTS OF TAX DISPUTES AS INALIENABLE ELEMENT OF THEIR LEGAL STATUS / National university of the State tax service of Ukraine, Ukraine

The article is devoted rights as an integral part of the legal status of taxpayers in the process of appealing tax decisions of the tax authorities of Ukraine.

Key words: the taxpayer, the tax dispute, the tax authorities of Ukraine, the status, legal status and rights of taxpayers.

У сучасній правовій державі зв'язок держави та її органів і членів громадянського суспільства має ґрунтуватися на принципі збалансування системи взаємних прав, обов'язків та відповідальності, що передбачає постійну динамічну взаємодію, врегульовану правовими нормами, спрямовану на забезпечення інтересів кожного учасника таких правовідносин. Особливої ваги зазначений принцип набуває у сфері податкових правовідносин, котра сьогодні є найбільш конфліктною. Правовою формою розв'язання податкових конфліктів є податковий спір. Ефективне розв'язання податкових спорів пов'язане з необхідністю чіткого визначення правового статусу його учасників, зокрема, платників податків.

У вітчизняній правовій науці поняття «правовий статус» та «правове становище» визначаються як близькі за значенням, змістом і походженням. Так, до російської та української мов слово «статус» було запозичене з латини «status» – «установленне положення», буквально «стояння», від нього «состояние», а вже потім сформований термін «статус» у значенні «правове положення» [1, 401]. Відтак розмежування вказаних понять у межах нашого дослідження не вважаємо доцільним. Поняття «статус» в енциклопедичній юридичній літературі визначається як правове становище суб'єкта права – громадянина або юридичної особи, що характеризується й визначається його організаційно-правовою формою, свідоцтвом про реєстрацію, статутом, правами та обов'язками, відповідальністю, повноваженнями, що впливають із нормативно-правових актів [2, 601].

Поняття та зміст правового статусу особи розкрито в низці фундаментальних наукових праць, розробок українських та російських фахівців теорії права: С.С. Алексєєва, В.Б. Авер'янова, М.П. Кучерявенка, О.Ф. Скакун, Д.М. Бахраха, М.В. Вітрука, М.І. Матузова, Б.М. Габрічидзе та багатьох ін. Проте правовий статус платників податків як основного учасника податкових спорів розглядався лише фрагментарно у межах досліджень, присвячених проблемам захисту їх прав та інтересів і ґрунтувався на положеннях нормативних актів, які втратили на сьогодні чинність.

Тому, метою цієї статті є визначення правового статусу платників податків як учасників податкового спору та аналіз прав як основного елемента такого правового статусу. Для розв'язання зазначеної мети сформульовано низку завдань дослідження: визначити зміст правового статусу особи, проаналізувати правовий статус платника податків як учасника податкових спорів, встановити перелік прав платника податків як учасника податкових спорів, визначити прогалини в регулюванні правового статусу платника податків як учасника податкових спорів та шляхи їх усунення.

Сукупність юридичних якостей, якими держава наділяє громадянина, В.Б. Авер'янов визначає як його правовий статус. Найбільш загальне розуміння правового статусу особи відображається через призму категорії правових гарантій прав, свобод та обов'язків громадян, нормативно визначених зв'язків та відносин із державою [3, 156]. І.М. Погребний визначає правовий статус особи як систему прав, свобод і обов'язків, що становлять його ядро та, закріплені в Конституції України й інших нормативно-правових актах [4, 34].

Структура правового статусу наповнюється його основними елементами щодо переліку та змісту яких серед учених немає єдності. До таких елементів Л. В. Коваль відносить

правоздатність та дієздатність [5, 208]; Н.І. Матузов включає правові норми, що встановлюють такий статус, правосуб'єктність, основні права і обов'язки, інтереси особи, громадянство, юридичну відповідальність, правові принципи й правовідносини [6, 269]. Такий підхід задовольнятиме розкриття в цілому правового статусу особи без урахування особливостей конкретних правовідносин, учасником яких вона може виступати. Дехто з науковців виділяє основні елементи правового статусу з метою більш точного визначення правового положення учасника відносин урегульованих нормами певної галузі права. Так, А.Ф. Черданцев обмежує структуру правового статусу тільки сукупністю прав та обов'язків [7, 106], цей підхід до наповнення правового статусу підтримують і автори підручника «Адміністративне право» Ю.А. Дмитрієв, І.А. Полянський, Є.В. Трофімов [8, 95]. О.Ф. Скакун називає правовим статусом особистості систему закріплених у нормативно-правових актах і гарантованих державою прав, свобод, обов'язків, відповідальності [9, 409] зазначену позицію підтримують М.М. Рассолов і В.О. Лучин [10, 217].

Вважаємо, що в межах нашої статті недоцільно вступати в дискусії з приводу поняття та елементів правового статусу. У зв'язку з цим, приєднуємося до відомих вітчизняних учених В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяка, П.В. Діхтієвського, М.І. Козюбри, І.Б. Коліушко, А.Т. Комзюка, Д.М. Лук'янця, Ю.С. Педька та інших, котрі визначили адміністративно-правовий статус громадянина як встановлену законом та іншими нормативно-правовими актами сукупність прав, свобод та обов'язків цієї особи, що реалізуються через публічно-правові відносини й забезпечуються певними гарантіями з метою задоволення власних інтересів через діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування [11, 182].

Науковці пропонують різні критерії поділу статусів на види. В.Н. Протасов зазначає, що в кожній галузі права існують спеціальні норми, призначені встановлювати коло осіб, на яких поширюється дія норм певної галузі. Це відбувається шляхом визначення ознак, якостей, котрі мають бути притаманні суб'єктам правовідносин певної галузі [12, 43].

Важливість виділення галузевого правового статусу дозволяє проявитися специфіці прав та обов'язків суб'єктів їх реалізації. Відомо, що суб'єкт може мати низку галузевих правових статусів, оскільки паралельно може брати участь у декількох правовідносинах. Так, платник податків одночасно є носієм цивільного, трудового, адміністративно-правового та інших статусів.

Обов'язковим учасником податкового спору є платник податків, наділений, як і будь-який суб'єкт адміністративного права, правами та обов'язками, визначеними адміністративно-правовими нормами.

Розглянувши елементи правового статусу особи та адміністративно-правового статусу, погоджуємося із авторами наукового видання «Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту», що основними елементами правового статусу особи, які обумовлюють існування інших, є права та обов'язки [11, 175]. Із вищевказаного можемо зробити висновок, що права є невід'ємним елементом правового статусу особи та відіграють визначальну роль при його реалізації.

Для з'ясування правового статусу та визначення переліку прав платника податків як учасника податкових спорів звернімося до визначення платника податків, запропоноване в ст.15 ПК України. Платниками податків визнаються фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або з податковими законами, і на яких покладено обов'язок зі сплати податків та зборів згідно з цим Кодексом [13].

Зі змісту Розділу 1 ПК України можна зробити висновок, що законодавець прирівнює платників податків та платників зборів, називаючи їх загальним терміном «платник податків». Щодо нормативного визначення поняття «платника обов'язкових платежів», то в ПК України воно не сформульовано, як і, власне, поняття та види обов'язкових платежів. Однак уже з назви Розділу II ПК України «Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» [13] можна зробити висновок про ототожнення «платника податків» із «платником обов'язкових платежів».

Відтак в Україні платниками податків, зборів (обов'язкових платежів) є:

- фізичні особи (податкові резиденти і нерезиденти України);
- юридичні особи (резиденти і нерезиденти України);
- філії та інші відокремлені підрозділи, якщо вони мають окремий баланс і окремий рахунок у банківській установі.

Також, згідно з п.18.2 ст.18 ПК України, податкові агенти прирівнюються до платника податків і мають права та виконують обов'язки, встановлені ПК України [13].

Представник платника податків користується правами, встановленими цим кодексом для платників податків (п.19.3 ст.19 ПК України) [13].

Як вірно зазначає М.П. Кучерявенко, при визначенні правового статусу конкретного платника враховують два критерії: резидентство й територіальність. Принцип резидентства (постійного місця перебування) розподіляє всіх платників на дві групи: а) резиденти – особи, які мають постійне місце проживання або місцезнаходження в даній державі й доходи яких підлягають оподаткуванню з усіх джерел (несуть повну податкову відповідальність); б) нерезиденти – особи, котрі не мають постійного місцеперебування в державі та в яких підлягають оподаткуванню лише доходи, отримані ними на даній території (несуть обмежену податкову відповідальність). Принцип територіальності визначає національну залежність джерела доходу. При цьому оподаткуванню в даній країні підлягають тільки доходи, отримані на її території, у той час як будь-які доходи, отримані за її межами, звільнюються від податків у цій країні [14, 249-250].

На рівні загальних норм податкового законодавства здебільшого не деталізуються ознаки юридичної або фізичної особи як платника податків [15, 199]. Відповідно, такого підходу дотримується український законодавець при побудові Розділу 1 ПК України, що містить перелік загальних прав та обов'язків платників податків незалежно від їх видів [13].

Таким чином, загальний перелік прав платників податків, передбачений статтею 17 ПК України. Він складається з 12 основних прав, серед яких пунктом 17.1.7 передбачено оскарження в порядку, встановленому цим Кодексом, рішень, дій (бездіяльності) контролюючих органів (посадових осіб), а також надані контролюючими органами роз'яснення [13].

Я.В. Греца слушно зазначає: право на оскарження дій та рішень органів ДПС є абсолютним, необмеженим і невідчужуваним правом платника податків. Для його реалізації не потрібно отримання будь-якої згоди чи видання яких-небудь актів управління [16, 353]. Н.Ю. Хаманьова називає важливою ознакою права на оскарження рішень органів ДПС той факт, що воно виступає не просто як закріплене в Законі суб'єктивне право, а як дієва організаційно-правова гарантія захисту інших прав та законних інтересів [17, 15]. Так, право власності платника податків, гарантоване ст.41 Конституції України, може бути порушене неправомірними діями чи рішенням органів ДПС, оскільки характерною ознакою податку є перехід права власності на частину коштів із власності платника у власність держави [16, 354].

У науково-практичних коментарях до ПК України за редакцією М.Я. Азарова та за редакцією М.П. Кучерявенка пропонується об'єднувати зазначені права платників податків у три групи:

- з податкового обліку (представляти свої інтереси безпосередньо (або через представника) у податкових органах); бути присутнім при проведенні податкових перевірок;
- зі сплати податків (використовувати податкові пільги; одержувати відстрочку, розстрочку, податковий кредит);
- з податкової звітності (одержувати в податкових органах необхідну інформацію; обирати метод ведення податкового обліку; представляти податковим органам пояснення, обґрунтовані відмови; оскаржувати рішення податкових органів; не розголошувати податкову таємницю і т.д.) [14, 261; 18, 117].

На нашу думку, тут було б доцільно в окрему групу виділити права, що гарантують дотримання законності прав та інтересів платника податків і включити до неї такі права: бути присутнім під час проведення перевірок, ознайомлюватися та отримувати акти (довідки) перевірок, проведених контролюючими органами, перед підписанням актів (довідок) про проведення

перевірки, у разі наявності зауважень щодо змісту (тексту) складених актів, довідок підписувати їх із застереженням та подавати контролюючому органу письмові заперечення в порядку, встановленому цим Кодексом; оскаржувати в порядку, встановленому цим Кодексом, рішення, дії (бездіяльність) контролюючих органів (посадових осіб), надані контролюючими органами роз'яснення; вимагати від контролюючих органів проведення перевірки відомостей та фактів, що можуть свідчити на користь платника податків; не розголошувати контролюючим органом (посадовими особами) відомостей про такого платника без його письмової згоди, та відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, державну, комерційну чи банківську таємницю, та відомостей, які стали відомі під час виконання посадовими особами службових обов'язків, крім випадків, коли це прямо передбачено законами; на залік чи повернення надміру сплачених, а також надміру стягнутих сум податків та зборів, пені, штрафів у порядку, встановленому цим Кодексом; повне відшкодування збитків (шкоди), заподіяних незаконними діями (бездіяльністю) контролюючих органів (їх посадових осіб) у встановленому законом порядку (п.17.1.7-17.1.11 ст.17 ПК України) [13].

Вважаємо, що на увагу заслуговує й пропозиція класифікувати права платників податків за такими критеріями, як зміст і направленість:

- здійснення індивідуальних активних дій;
- вчинення певних дій іншими учасниками податкових правовідносин та їх посадовими особами;
- відмова від вчинення дій (не виконувати незаконні акти і вимоги податкових органів та інших уповноважених органів (їх посадових осіб)) [19, 44-45].

Усі права, передбачені статтею 17 ПК України, автори коментаря до ПК України, за редакцією М.П. Кучерявенка [14, 261] називають спеціальними податковими правами та вказують на недоцільність застосування в цьому Кодексі деяких із них (можливість оскарження дій та рішень контролюючих органів чи їх посадових осіб, можливість звертатися до суду), оскільки відбувається дублювання положень Основного Закону України. Якщо йти за логікою авторів коментаря, то в статті 16 ПК України необхідно виключити обов'язок сплачувати податки та збори, оскільки такий обов'язок входить до основного елементу конституційного статусу особи і закріплений у статті 67 Конституції України [20].

З вищезазначеною позицією не погоджується і Д.М. Щокін, зазначаючи, що: по-перше, за кількістю та наявністю прав у платника податків можна зробити висновок про ступінь цивілізованості податкової системи конкретної країни; по-друге, наявність конституційних прав, наприклад, таких як, оскарження рішень державних органів, ще не є підставою для того щоб їх не конкретизувати в податковому праві; по-третє, розв'язання питання про застосування правових механізмів реалізації і гарантування прав платників податків не виключає актуальності питання про вироблення чітких юридичних формулювань самих прав платників податків [21, 99].

Вважаємо, рішення законодавця щодо закріплення згаданої групи прав є виправданим, оскільки воно забезпечує конкретизацію правових можливостей учасника правовідносин, урегульованих податковими нормами.

Перелік прав платників податків, зазначений у ст.17 ПК України, не є вичерпним і може бути розширений відповідно до положень інших статей розгляданого Кодексу (п.17.2 ПК України) [13]. Підсумовуючи вищевказане, важливо зазначити, що як правило, серед основних елементів адміністративно-правового статусу особи вчені розглядають права, обов'язки та відповідальність. Відповідальність платника податків як учасника податкових спорів – це не що інше, як обов'язок сплатити узгоджене податкове зобов'язання, пеню та штрафні санкції. Проблеми відповідальності (фінансової та адміністративної) слід розглядати в межах окремого дослідження. Зазначений перелік (права та обов'язки) елементів правового статусу достатній для характеристики правового статусу платника податків як учасника податкового спору.

Законодавець прирівнює платників податків та платників зборів, називаючи їх загальним терміном «платник податків». Встановлено, що представники платника податків та податкові агенти прирівнюються до платника податків у процесі розв'язання податкових спорів. Тож ми конкретизували правовий статус платника податків як учасника податкових спорів та

визначили, що доцільним буде закріплення прав платника податків як учасника податкових спорів у ПК України, оскільки це забезпечує конкретизацію правових можливостей учасника правовідносин, врегульованих податковими нормами.

Тож, у межах цієї статті запропоновано можливі шляхи розв'язання проблеми згрупування та необхідності законодавчого закріплення прав платників податків як учасників податкових спорів, що потребують подальшого наукового обґрунтування та наукової розробки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цыганенко Г.П. Этимологический словарь русского языка: Более 5000 слов. – 2-е изд., перераб. и доп. / Г.П. Цыганенко. – К.: Рад. шк., 1989. – 511с.
2. Барахин А.Б. Большой юридический энциклопедический словарь / А.Б. Барахин. – М.: Книжный мир, 2005. – 720 с.
3. Виконавча влада і адміністративне право / [В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяк, Н.В. Кізіма, В.Л. Коваленко]; під ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2002. – 668 с. – (Серія наукових видань "Адміністративно-правова реформа в Україні").
4. Погребной И.М. Теория права: учебное пособие. 3-е изд., испр. и доп. / И.М. Погребной. – Х.: Основа, 2003. – 128 с.
5. Коваль Л.В. Адміністративне право: курс лекцій / Леонід Васильович Коваль – К.: Вентурі, 1998. – 208 с.
6. Теория государства и права: [курс лекций] / Под ред Н.И Матузова., А.В. Малько., 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристъ, 2001. – 776 с.
7. Черданцев А.Ф. Теория государства и права: [учебник для вузов] / Александр Федорович Черданцев. – М.: Юрайт, 2000. – 432 с.
8. Дмитриев Ю.А. Административное право: [учебник] / Ю.А. Дмитриев, И.А. Полянский, Е.В. Трофимов. – М.: Ексмо, 2009. – 928 с
9. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: [підручник.] / О.Ф. Скакун; пер. з рос. – Х.: Консум, 2006. – 656 с.
10. Теория государства и права: [учебник для вузов] / [Под ред. М.М. Рассолова, В.О Лучина, Б.С. Эбзеева]. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2001. – 640 с.
11. Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту (В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяк, П.В. Діхтієвський, М. І. Козюбра) за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Наукова думка, 2007. – 586 с.
12. Протасов В.Н. Теория права и государства. Проблемы теории права и государства: Вопросы и ответы / В.Н. Протасов. – М.: Новый Юрист, 1999. – 240 с.
13. Податковий кодекс України: Чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 4 січня 2011 р. (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2011. – 512 с. – (Кодекси України)
14. Податковий кодекс України: постатейний коментар: у 2 ч. / [В.С. Білоус, Л.К. Воронова, О.О. Головашевич та ін.]; за ред. М.П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.
15. Кучерявенко М.П. Податкові процедури: правова природа і класифікація: [монографія]. / М.П Кучерявенко. – К.: Алерта; КНТ ЦУЛ, 2009. – 460 с.
16. Греца Я.В. Правові засоби забезпечення захисту прав платників податків у процедурі адміністративного оскарження рішень органів державної податкової служби / Я.В. Греца // Держава і право. – 2008. – № 40. – С. 352–358.
17. Хаманева Н.Ю. Защита прав граждан в сфере исполнительной власти / Н.Ю. Хаманева. – М.: Изд-во ИГиП РАН, 1997. – 216 с.
18. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М.Я Азарова]. – К. Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.

19. Евтушенко В.Ф. Правовое положение налоговых агентов: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.14 / Евтушенко Виктория Федоровна. – М., 2006. – 182 с.
20. Конституція України: Закон України: [офіц. текст станом на 11 березня 2010 року]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0> – Заголовок з екрана.
21. Щекин Д.М. Налоговое право государств – участников СНГ (общая часть): [учебное пособие] / Под. ред. канд. юрид. наук С.Г. Пепеляева. – М.: Статут, 2008. – 412 с.

УДК 346.12:629.7

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ЛІТАКОБУДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Андреєва О.О., здобувач

Національна академія внутрішніх справ

Дана стаття присвячена проблемам розвитку галузі літакобудування в Україні; виокремлені головні причини, які перешкоджають розвитку вітчизняного літакобудування; запропоновано можливі шляхи вирішення даних проблем.

Ключові слова: галузь літакобудування, проблеми розвитку галузі літакобудування, шляхи розвитку галузі літакобудування.

Андреєва Е.А. ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ОТРАСЛИ САМОЛЕТОСТРОЕНИЯ В УКРАИНЕ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ / Национальная академия внутренних дел, Украина

Данная статья посвящена проблемам развития отрасли самолетостроения в Украине; выделены основные причины, которые препятствуют развитию отечественного самолетостроения; предложены возможные пути решения данных проблем.

Ключевые слова: отрасль самолетостроения, проблемы развития отрасли самолетостроения, пути развития отрасли самолетостроения.

Andreeva E.A. PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF AIRCRAFT CONSTRUCTION IN UKRAINE AND THEIR SOLUTIONS / National academy of internal affairs, Ukraine

This article dedication to the problems of aircraft construction in Ukraine, singled out the main reasons that hinder the development of domestic aircraft, offered possible solutions to these problems.

Key words: aircraft industry, the problems of aircraft construction, aircraft industry prospects.

Літакобудування з радянських часів було однією з передових галузей економіки УРСР і давало надії на стрімкий розвиток у майбутньому. Україна, як відомо, за своїм потенціалом авіаційної промисловості входить до семи держав світу, які мають повний цикл розроблення, виробництва та експлуатації авіаційної техніки і може посідати вагоме місце на світовому авіаційному ринку в секторі транспортної та регіональної пасажирської авіації.

Галузь літакобудування належить до високотехнологічних галузей національної економіки. Її розвиток визначає можливість переходу до нового технологічного укладу і відповідно справляє істотний вплив на модернізацію економіки в цілому. Рівень розвитку літакобудування як галузі промисловості, що інтегрує у своїй продукції результати діяльності суміжних галузей національної економіки, є для будь-якої країни показником її науково-технічного розвитку і промислового потенціалу.

Разом із тим, приймаючи до уваги негативні причини, що у своїй сукупності спричиняють «заторможення» розвитку даної галузі, перспективи швидкого економічного зростання поступово знижуються, а сучасне літакобудування залишається поза належною увагою.

Варто відмітити, що на сьогоднішній день, дослідження галузі літакобудування залишилося поза пильною увагою провідних науковців. Разом із тим, вагомий внесок у розвиток галузі літакобудування шляхом винайдення цінних винаходів зробили такі науковці як: Микола